

FI lausuntopyyntö VV

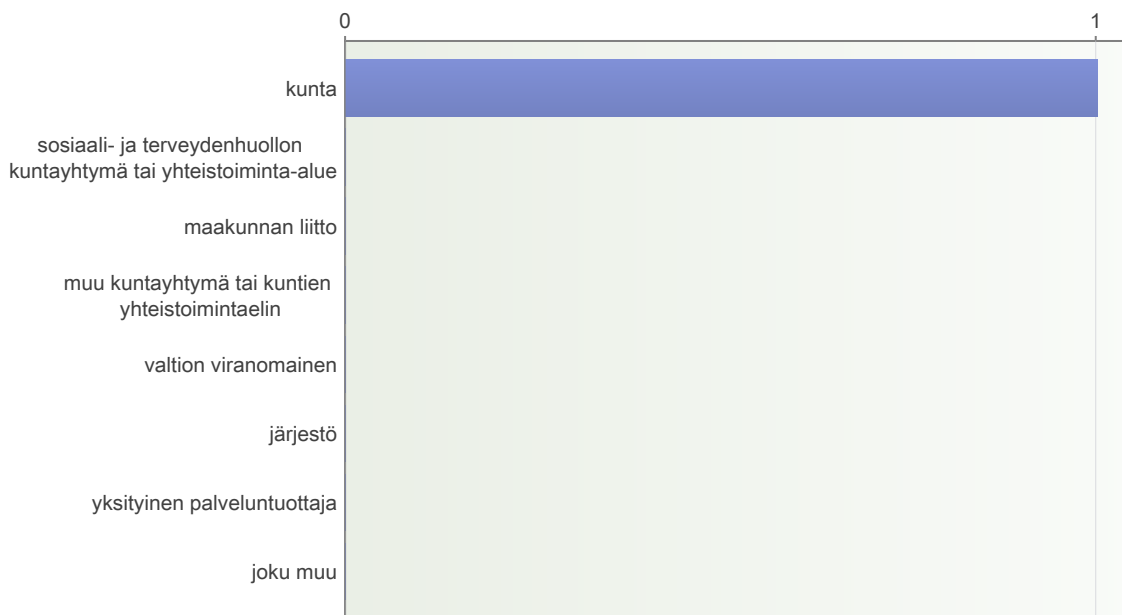
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimitilimessä	Toimielimen nimi
Marttilan kunta	Heini Luoma	Carita Maisila, puh. 044-7449110, carita.maisila@marttila.fi	9.3.2017	Kunnanhallitus

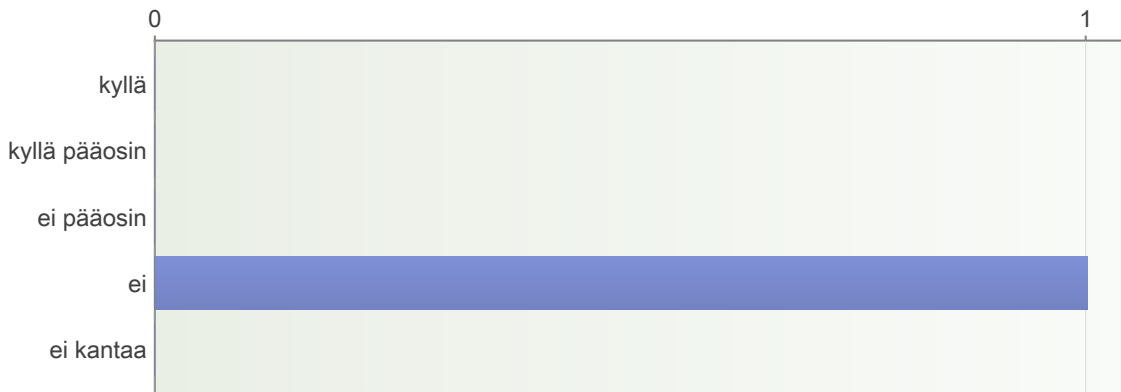
2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko uudistuksella kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Vaikuttaa siltä, että uudistuksella voidaan todennäköisimmin kasvattaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja, kuin kaventaa niitä. Esityksen yleisperusteluiden luvun 4 vaikutustenarvioinnissa otetaan ansiokkaasti kantaa tähänkin näkökulmaan todeten, että:

”Yhdenvertaisuuden toteutuminen edellyttää, että palveluntuottajien korvausjärjestelmä ohjaa toimintaa siten, että väestön saatavilla on riittävästi maksuttomia neuvonta- ja ohjauspalveluja ja että asiakasmaksut ovat kaikissa julkisesti rahoitetuissa palveluissa kohtuullisia. Esimerkiksi asiakassetelin osalta riskinä on kuitenkin tilanne, jossa omavastuut kasvavat pienituloisille liian suuriksi. Pienituloisten ihmisten asema heikkenee ja toimeentulotukimenot lisääntyvät, jos asiakasmaksut nousevat nykyisestä. Tämä lisääisi entisestään eriarvoisuutta ja kasvattaisi hyvinvointi- ja terveyseroja.”

Lisäksi valinnanvapauden toteutumista tulee monin paikoin rajoittamaan palveluntarjoajien puute. Valinnanvapaus tarkoittaa käytännössä aivan eri asiaa eri puolilla maata ja eri tuloluokkia edustavien keskuudessa.

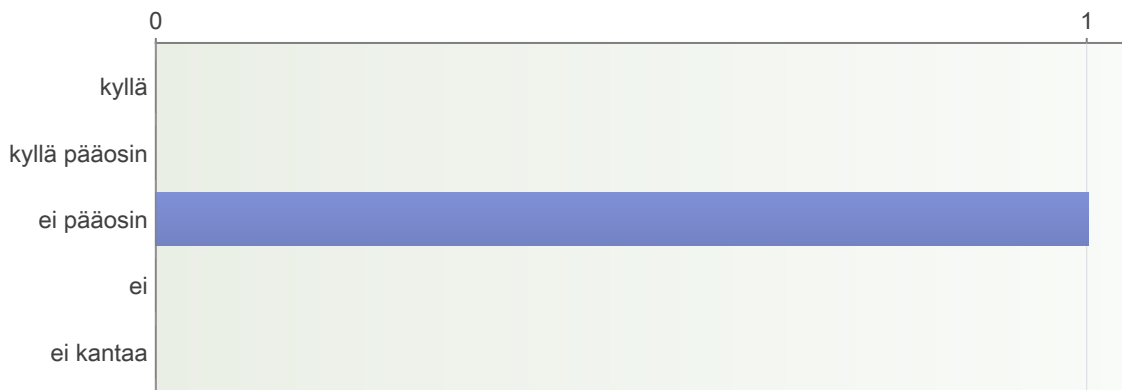
Ongelmallista yhdenvertaisuuden kannalta on sekin, että merkittävä osa työikäisistä kuuluu jatkossakin työterveyshuollon piiriin, mikä ei edistä palvelujen yhdenvertaisuutta. Myös lasten ja nuorten palveluissa tapahtuu hajaantumista, kun opiskelija- ja kouluterveydenhuolto jäävät valinnanvapauden ulkopuolelle.

Esitetyssä mallissa palvelutuotanto pirstoutuu maakuntien tosiasiallisen ohjauksen ulkopuolelle ja eri palveluihin syntyy asiakkaan näkökulmasta nykyiseen verrattuna uusia rajapintoja.

Lakiluonnoksessa ehdotetusta ohjausjärjestelmästä on käytännössä mahdotonta saada aikaan kokonaisuutta, jonka avulla saavutettaisiin uudistuksen tavoitteet ja pystyttäisiin hallitsemaan malliin sisältyvät rakenteelliset riskit.

5. 2. Edistääkö uudistus tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Uudistus saattaa edistää yksittäisten asiakkaiden vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin, mutta pääsääntöisesti näin ei tule olemaan.

On epävarmaa, edistääkö uudistus vaikutusmahdollisuuksia aina tarkoituksenmukaisella, asiakkaalle terveys- ja hyvinvointihyötyä tuottavalla tavalla. Huoli liittyy erityisesti useita sosiaali- ja terveyspalveluja käyttäviin sekä erityisryhmiin kuten päihde- ja mielenterveys- tai lastensuojelun asiakkaisiin, joiden kyky ohjautua palvelujärjestelmässä ja käyttää maksuseteliä, asiakasseteliä ja henkilökohtaista budjettia voi olla rajoittunut.

7. 3. Antaako uudistus asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

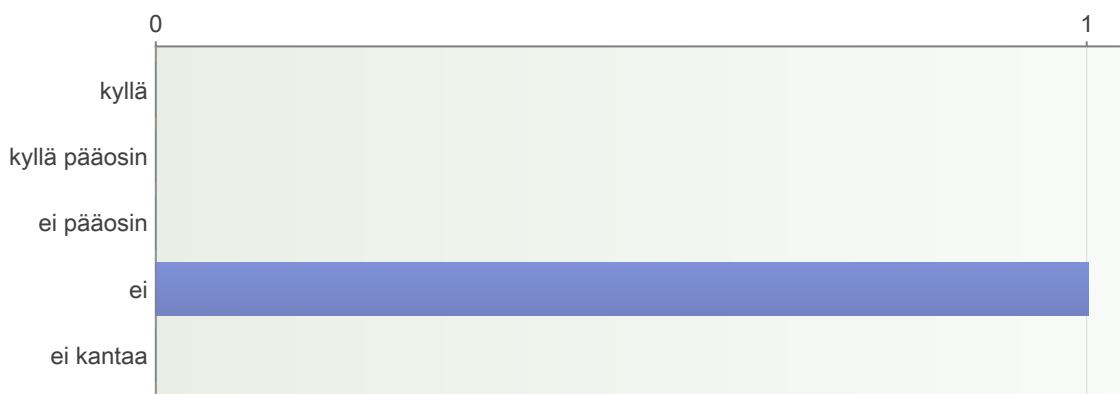
8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaan vaikutusmahdollisuuksien kannalta olennaista on, että heillä on käytössään luotettavaa vertailutietoa tarjolla olevista vaihtoehdoista. Pääsääntöisesti sosiaali- ja terveyspalveluiden käyttäjillä ei kuitenkaan useimmiten ole mahdollisuutta hallita koko laajaa kokonaisuutta itseään parhaiten palvelevalla tavalla. Järjestelmä on erittäin monimutkainen, ja omaan tilanteeseen sopivaan palveluun hakeutuminen edellyttää asiakkaan kykyä arvioida omaa tilannetta, palveluntarvetta, verrata sitä tarjolla oleviin palveluvaihtoehtoihin ja hakeutua palveluun.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko uudistuksessa asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteensovitettuja palveluita?

Vastaajien määrä: 1

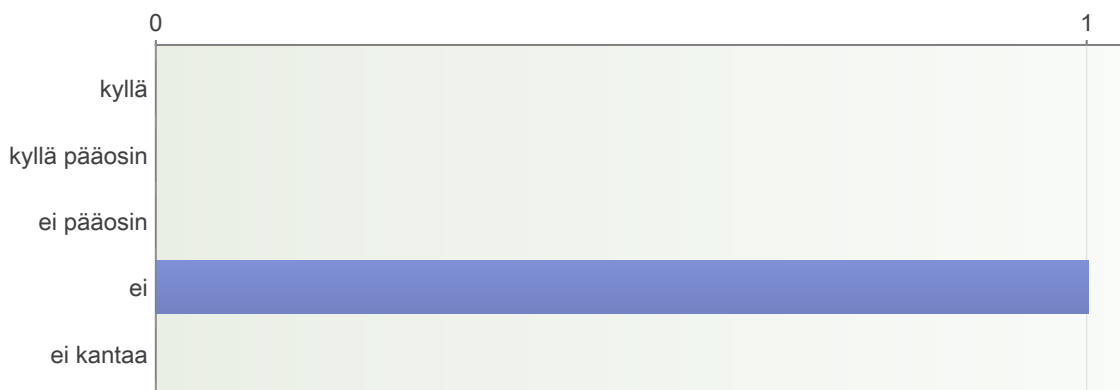
10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kun asiakas voi hakea osan palveluista maakunnan kautta, osan muita reittejä pitkin, vaikeutuu palveluiden yhteensovittaminen todennäköisesti jopa nykyisestä tilanteesta. Juuri tässä olisi nykytilanteeseen suhteutettuna paljon parannettavaa, mutta nyt esitetty malli tuskin tulee asiassa auttamaan. Pelkkä maakuntauudistus, ilman samalla toteutettavaa valinnanvapausuudistusta, todennäköisesti edistäisi osaltaan niin sosiaali- ja terveyspalveluiden integraatiota kuin perus- ja erikoistason integraatiota ja parantaisi tilannetta tämän osalta. Valinnanvapaus valitettavasti pirstaloi kokonaisuutta liikaa, eikä palveluiden yhteensovittaminen mahdollistu toivotulla tavalla.

11. 5. Antaako uudistus riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

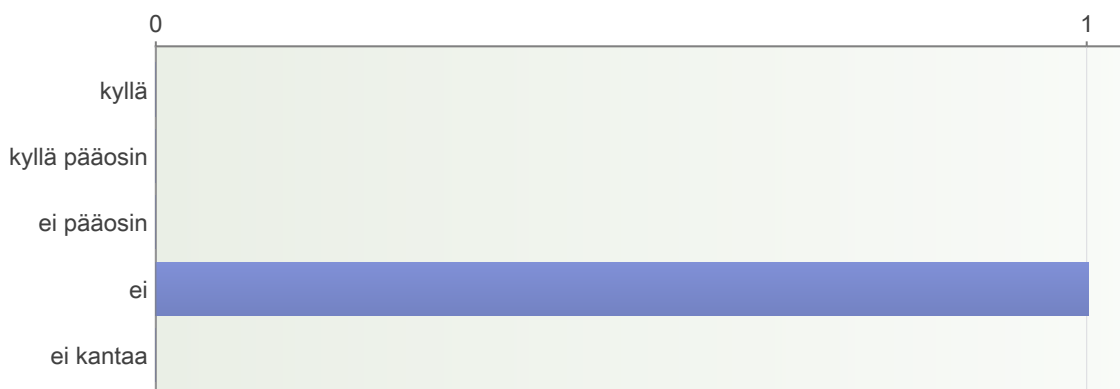
- On todennäköisempää, että nyky muodossa kustannukset kasvavat huomattavasti kustannusten kasvun hillinnän tavoitteen vastaisesti. Mikäli jatkossa yhteiskunnan maksamia kustannuksia pystytään pienentämään, kasvaa todennäköisesti väestön omavastuuosuus samalla.

Uudistuksen taloudellisten tavoitteiden toteutumista ei pystytä takaamaan pelkästään lainsäädännöllä. Asian toimeenpano maakunnissa on ratkaisevaa onnistumisen kannalta. Lyhyellä aikavälillä kustannukset todennäköisesti kasvavat mm. palkkaharmonisoinnista ja ICT-kehittämisestä johtuen.

Kokonaiskustannusten määrään vaikuttaa merkittävästi maakuntien vastuulla oleva palvelujen hintamäärittely. Liian kireä aikataulu vaikeuttaa asian huolellista valmistelua.

13. 6. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

14. Vapaamuotoiset huomiot.

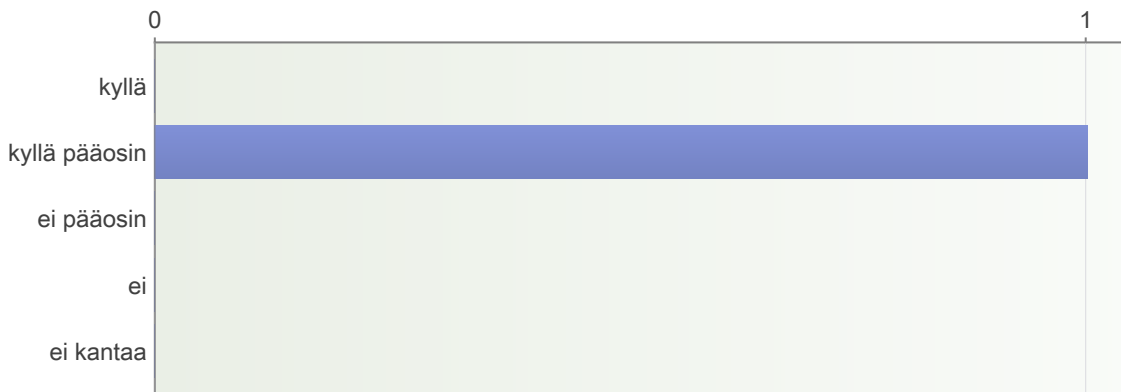
Vastaajien määrä: 1

- Esitetyssä mallissa hyvinvointiyhteiskunnan peruspilarit, sosiaali- ja terveyspalvelut karkaavat monissa kohdin demokratian ulottumattomiin. Mallissa myös avoimuus kärsii.

Nykymallissa kansalaisten vaikutusmahdollisuudet ovat olleet huomattavasti paremmat kuin esitetyssä mallissa.

15. 7. Edistääkö uudistus toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa, millä voidaan varautua tulevaisuuden haasteisiin?

Vastaajien määrä: 1

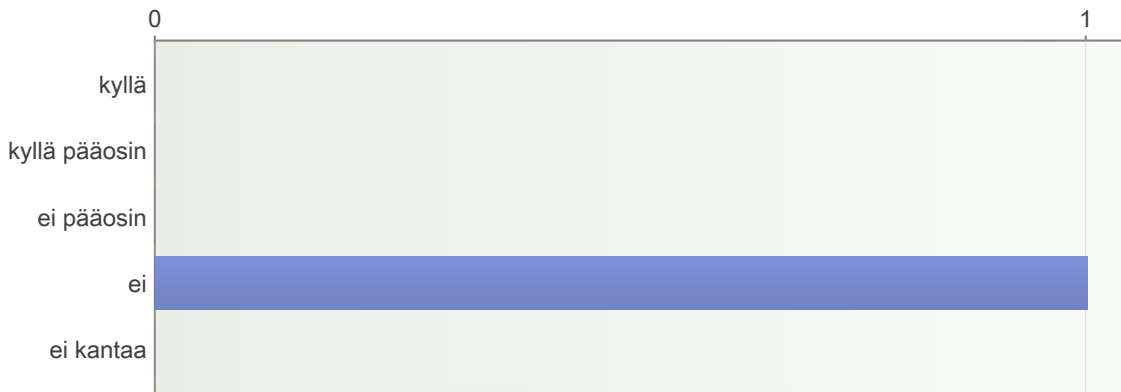
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- On mahdollista ja todennäköistä, että uudistus mahdollistaa uudenlaisten palvelumallien käyttöönottoa. Tämä kehitys ei kuitenkaan vaatisi valinnanvapauden käyttöönottoa esitetyssä muodossa.

17. 8. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveyspalveluista. 8a. Ovatko säännökset suoran valinnan palveluista riittävän selkeitä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat yhtiötettävien valinnanvapauspalveluiden piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

18. Jos ei, miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla maakunnat määrittelevät tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat perustason ja laajennetun perustason palvelut?

Ei vastauksia.

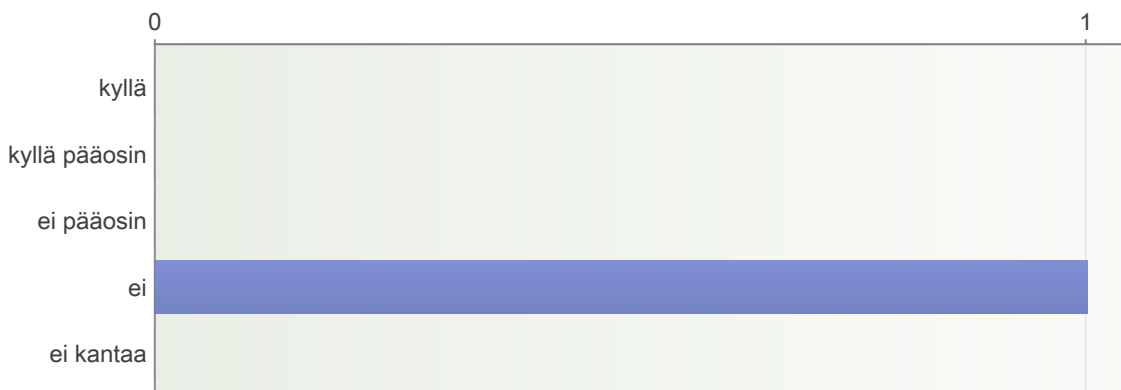
19. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Esitys vaikuttaa olevan vielä keskeneräinen, eikä asia käy vielä riittävällä tavalla ilmi.

20. 8b. Turvaako maksusetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

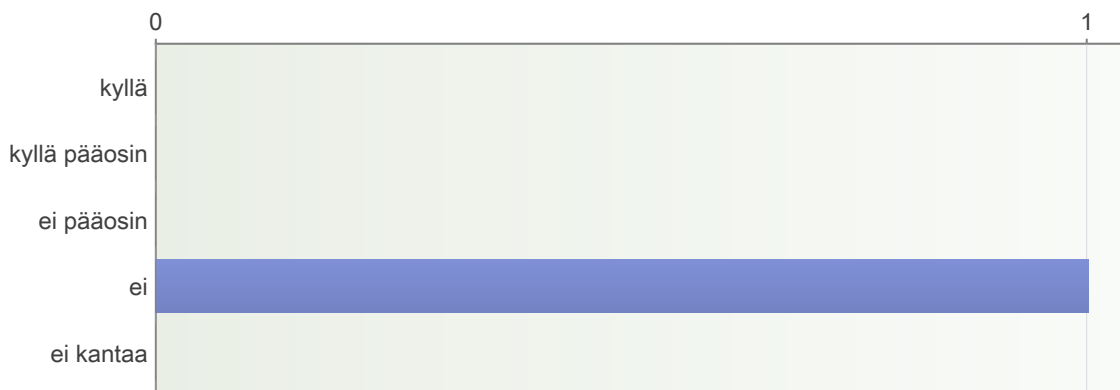
21. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maksusetelijärjestelmässä maakunta ei voi kantaa järjestämisvastuutaan: maakunnalla ei ole suoria ohjaus- eikä vaikutusmahdollisuuksia maksusetelipalvelun tuottajaan. Maakunta voi lakiesityksen 31§:n mukaan asettaa palvelun laatuun, saatavuuteen ja palvelujen yhteen sovittamiseen liittyviä ehtoja suoran valinnan palvelun tuottajille, mutta ei maksusetelipalvelun tuottajille.

22. 8c. Onko maksusetelijärjestelmässä sote-keskuksen oikeuksista ja velvollisuuksista säädetty tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

23. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

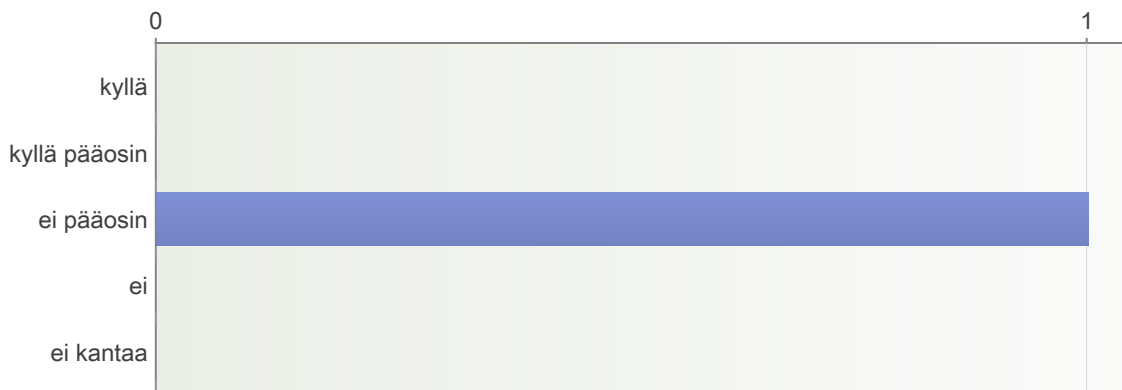
- Velvollisuus maksusetelien antamiseen saattaa vaikuttaa tuottajien halukkuuteen perustaa sote-keskuksia. Maksuseteli lisää suoran valinnan palvelun tuottajan riskiä ja sitä kautta korottaa hintaa, jolla palveluja ollaan valmiita tuottamaan.

Lakiesityksen mukaan sote-keskuksella säilyy kokonaisvastuu asiakkaan palvelukokonaisuudesta, palvelun laadusta ja vaikuttavuudesta sekä maksusetelipalvelun tuottajan tekemistä virheistä silloinkin, kun asiakas käyttää maksuseteliä. Sote-keskuksella ei kuitenkaan ole juuri mahdollisuutta puuttua asiaan, jos se esimerkiksi havaitsee maksusetelipalvelun laadussa ongelmia. Kokonaisvastuun hajautuminen liikelaitoksen, maakunnan, suoran valinnan palvelun ja maksusetelipalvelun tuottajan välillä voi aiheuttaa viivästyksiä ja heikentää palvelujen integraatiota.

24. 8d. Mahdollistaako maksusetelijärjestelmä asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

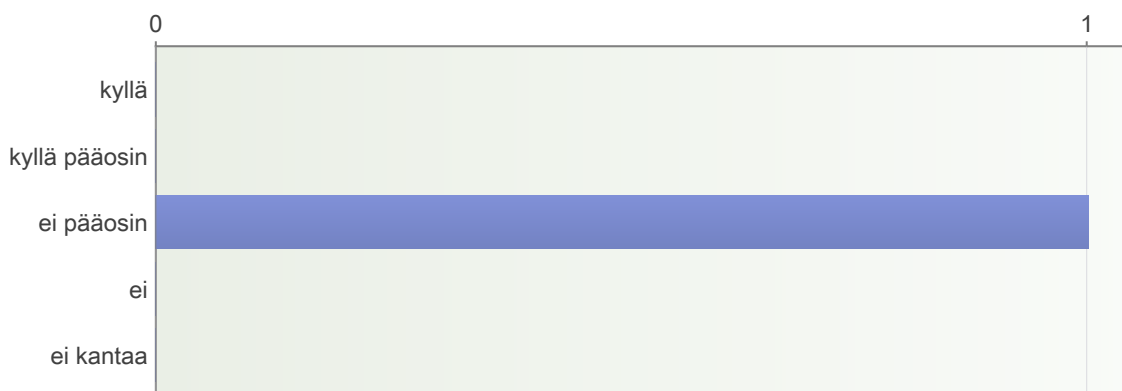
25. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaalla on jonkinlaiset mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palveluiden toteutukseen, mutta se edellyttää sekä riittävää tietoa palvelutarpeestaan että kattavaa tietoisuutta valittavissa olevista palveluista.

26. 9. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos ja sen toimipiste. Antavatko säännökset asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita palvelujen tuottaja?

Vastaajien määrä: 1

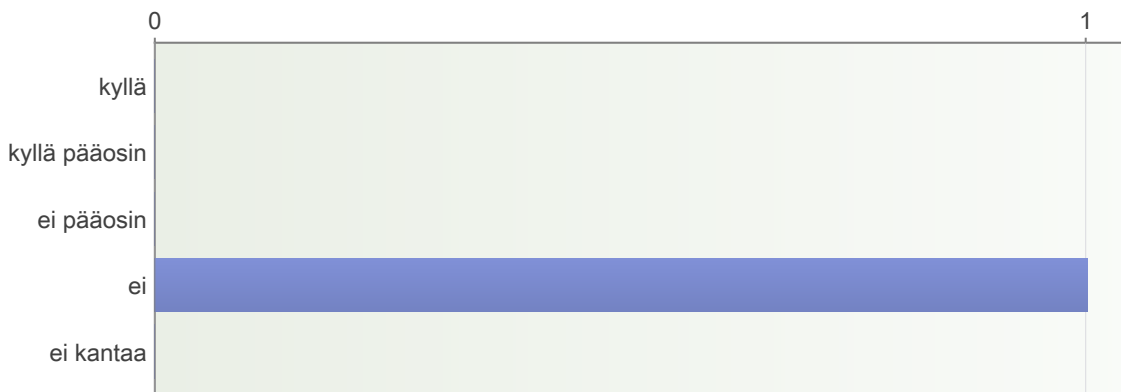
27. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaalla on teoreettinen valinnanmahdollisuus, mutta se ei kaikilta osin todennäköisesti tule tosiasiasa toteutumaan. Valinnanmahdollisuus ei välttämättä kaikkien palveluiden osalta ole myöskään tarkoituksenmukaista.

28. 10. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 10a. Ovatko säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

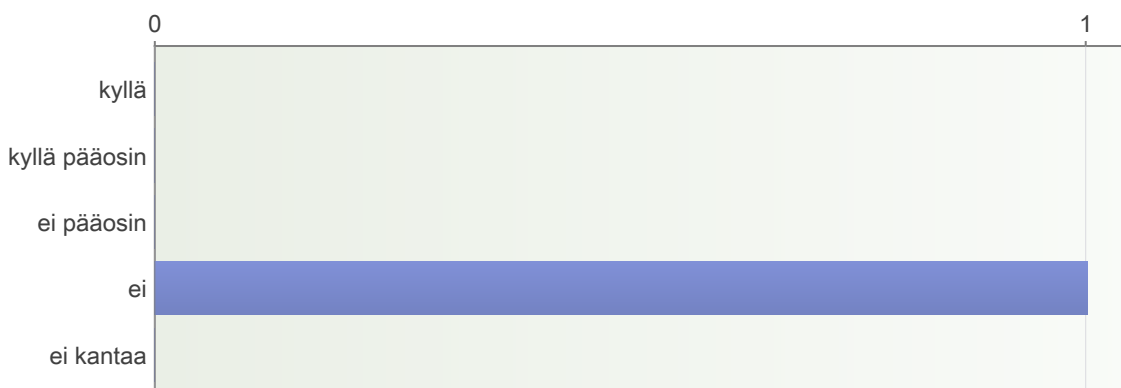
29. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Säännökset jättävät aivan avoimeksi sen, miten asiakassetelillä hankittavat palvelut määritellään. Kuinka varmistetaan se, että asiakas tietää, millaista palvelua hän olisi oikeutettu saamaan.

30. 10b. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

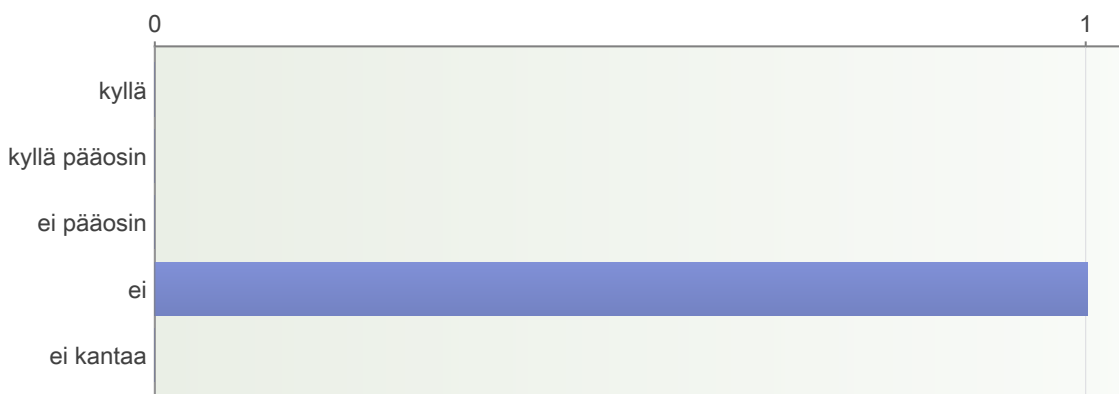
31. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Esitetystä mallissa maakunnalla ei ole riittäviä ohjaus- ja vaikutusmahdollisuuksia järjestämisvastuun näkökulmasta.

32. 10c. Ovatko asiakassetelijärjestelmän käyttöönottoa koskevat maakunnan päätöksentekoa koskevat rajaukset riittäviä ja turvaavatko ne asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen?

Vastaajien määrä: 1

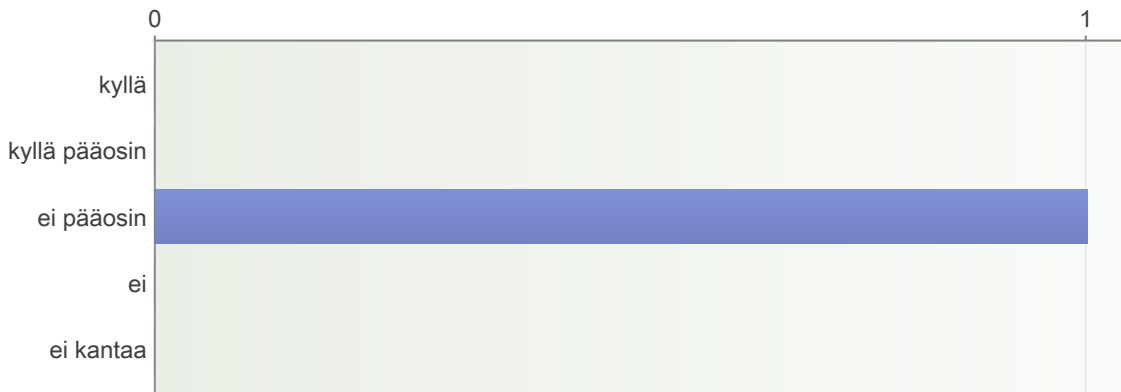
33. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnan päätöksentekoa esitetään rajoitettavaksi liiankin paljon. Ei ole järkevää, että laissa säädettäisiin tarkoin asiakassetelin käyttövolyymistä.

34. 11. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

35. Vapaamuotoiset huomiot.

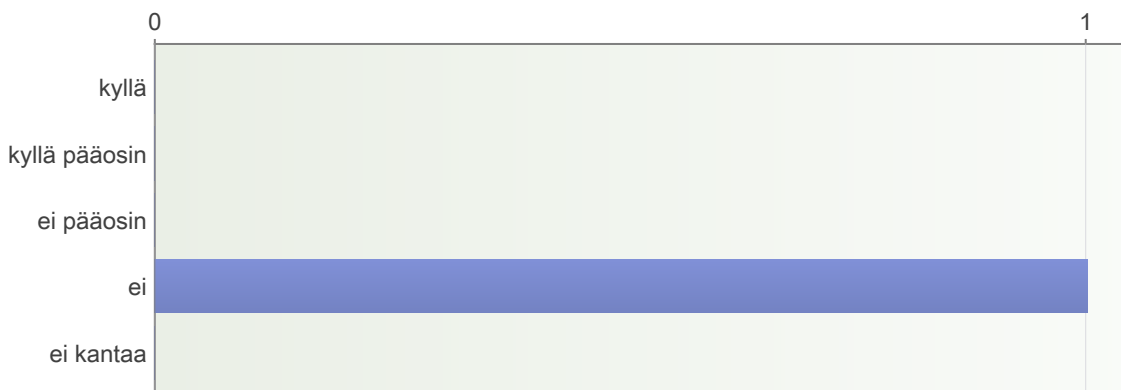
Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaan mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen olisivat teoriassa oikein hyvät. Palveluntarjonnan määrässä ja laadussa voi kuitenkin olla huomattavia alueellisia eroja. Toisaalta muutosvaiheessa on suuri riski sekä palveluiden jatkuvuudelle että kustannusten hallitsemattomalle kasvulle. On myös mahdollista, että henkilökohtainen budjetti osoittautuu liian pieneksi ja budjettia ei tule käytettyä tarkoituksenmukaisella tavalla, varsinkin jos on kyse vajaavaltaisesta henkilöstä.

36. 12. Valinnanvapauslainsäädännön myötä esitetään potilaslakiin ja sosiaalihuollon asiakaslakiin lisättäväksi uusi luku päätöksenteon tukemisesta (tuettu päätöksenteko).

Valinnanvapauslainsäädäntöön sisältyisi potilaille ja asiakkaille erilaisia valinnanmahdollisuuksia (muun muassa suoran valinnan palvelut, maksuseteli, asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti). Näissä erilaisissa valintatilanteissa asiakkaat voivat tarvita tukea valintoja tehtäessä. Onko tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

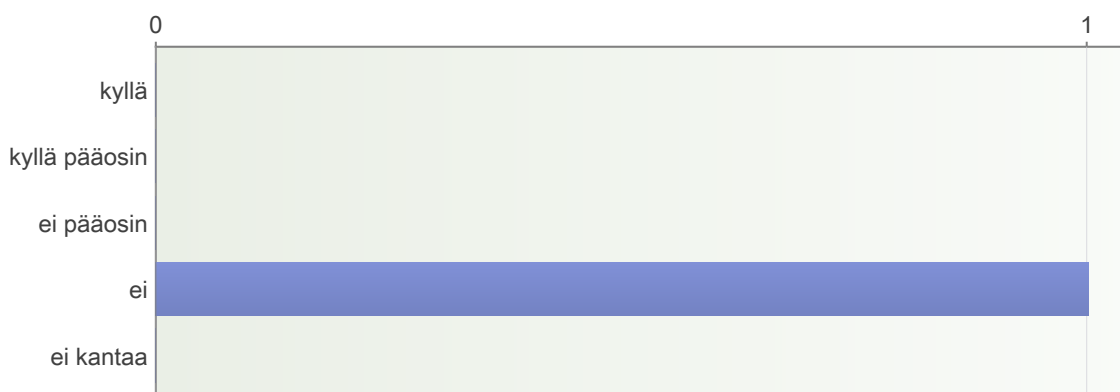
37. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tuettua päätöksentekoa koskeva esitys osoittaa, kuinka keskeneräinen koko valinnanvapaus esitys on. Palveluntarve olisi todennäköisesti erittäin suurta, eikä ole millään tavoin realistista ajatella, että se voitaisiin toteuttaa vapaaehtoisvoimin. Nykytilanteessa sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö tekee kyseisenlaista neuvontaa päivittäin.

38. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 13a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

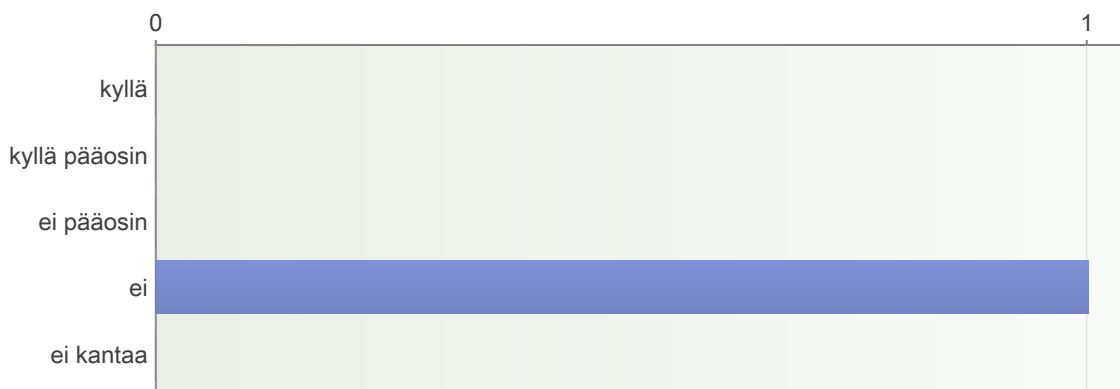
39. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Hyväksymismenettely vaatii huomattavia asiantuntijaresursseja, mutta toisaalta palveluntarjoajan ennakkotarkastus vaikuttaisi jäävän kovin kevyeksi.

40. 13b. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

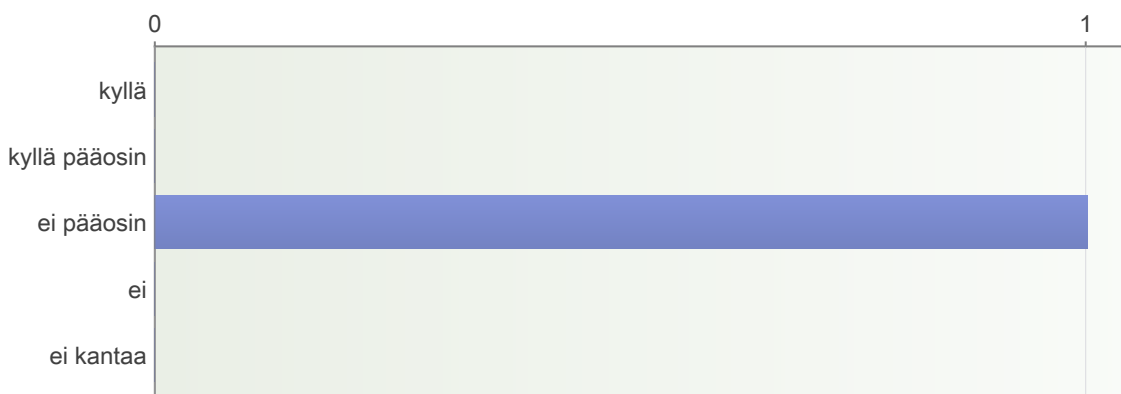
41. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnan vaikuttamismahdollisuudet vaikuttavat olevan puutteellisia, mikäli suoran valinnan tai maksusetelipalvelun tuottajan toiminnassa havaitaan toiminnallisia tai muita puutteita.

42. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palvelun tuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

43. Vapaamuotoiset huomiot.

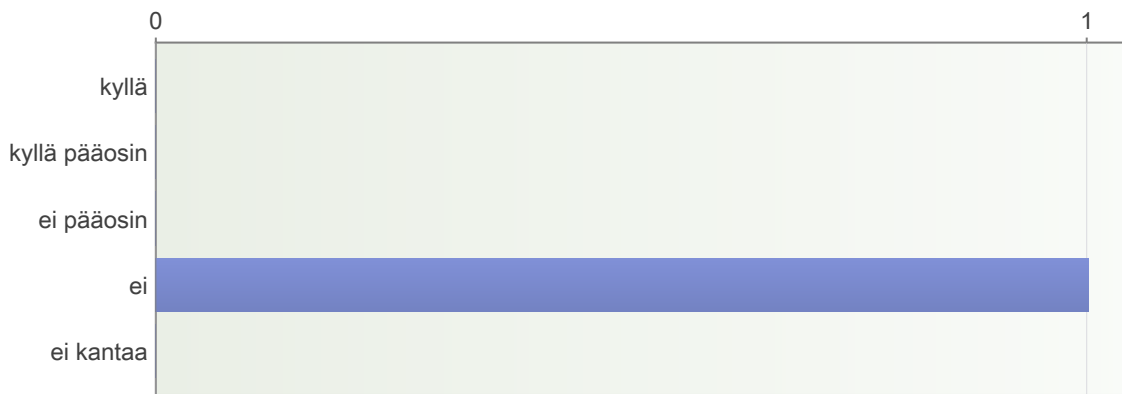
Vastaajien määrä: 1

- On hyvä, että palveluntuottajia veloitetaan raportoimaan tiedoista, joiden perusteella asiakkaat voivat käyttää valinnanvapautta. Läpinäkyvyys kokonaisuudessaan vaikuttaa jäävän kuitenkin vaillinaiseksi.

44. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajalle suoritettavista korvauksista.

15a. Ovatko suoran valinnan palveluita koskevat kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat edellytykset riittäviä turvaamaan palvelujen riittävä rahoitus?

Vastaajien määrä: 1

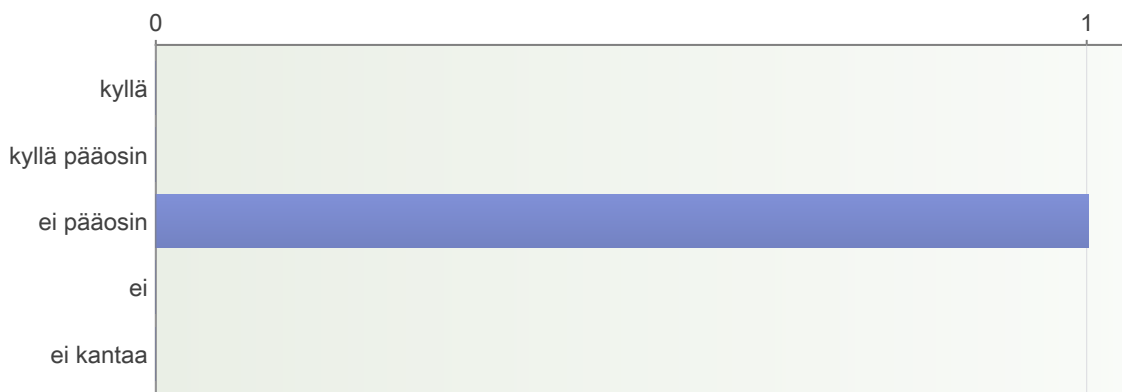
45. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Teoriassa kiinteä tarveperusteinen maksu on hyvä määräytymisperuste. Tässä on kuitenkin edelleen ilmeinen osaoptimoinnin riski, johon on kulminoitunut nykyisenkin mallin haasteita. Määräytymisperuste voi käytännössä kannustaa tuottajaa ohjaamaan suuria kustannuksia tai niiden riskiä aiheuttavia asiakkaita suoraan liikelaitokseen tai toisen palveluntuottajan palveluiden piiriin. Tämä aiheuttaa myös riskin kohdennettuun asiakashankintaan.

46. 15b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

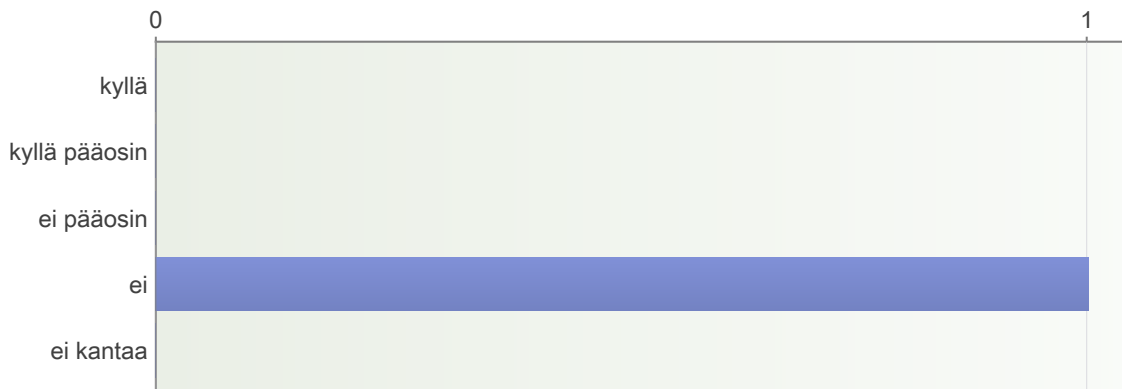
47. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Esitetyllä mallilla on mahdollista hallita kustannusten kasvua ja maakunnan niin halutessa, tasata alueellisia eroja.

48. 16. Lakiluonnoksen 11 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. Ovatko 71 §:n mukaiset siirtymäsäännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

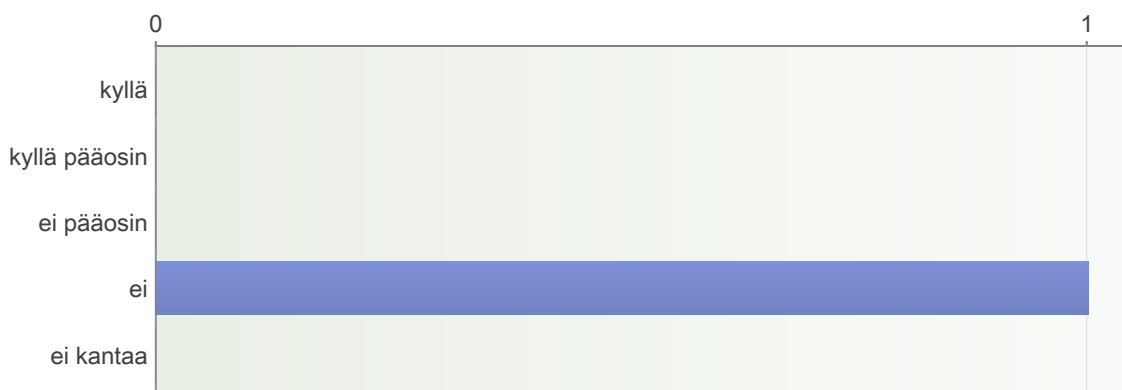
49. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Aikataulu on täysin epärealistinen. Tällä mallilla ja aikatauluehdotuksella vaarannetaan koko sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmän toimivuus. Uudistus uhkaa kansalaistemme terveyttä ja turvallisuutta sekä aiheuttaa suuren riskin kustannusten hallitsemattomaan kasvuun. Kokonaistaloudellisista vaikutuksista puhumattakaan.

50. 17. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

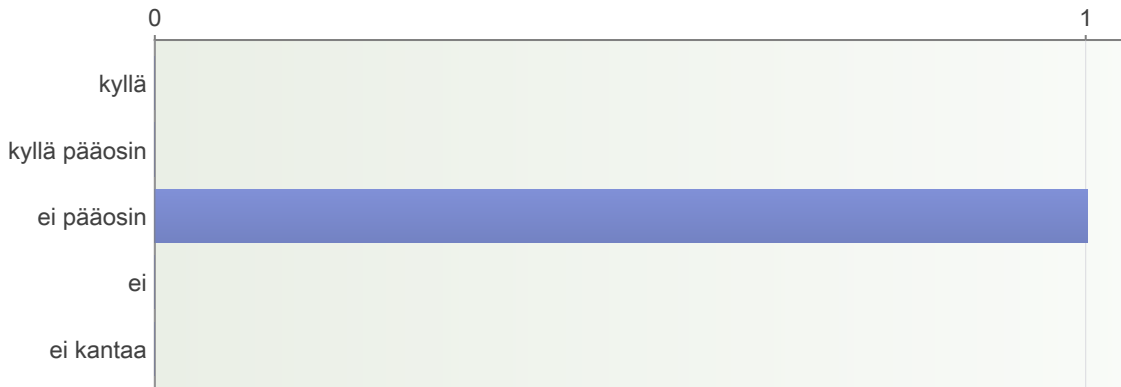
51. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Malli on niin pirstaleinen, että maakunnan on erittäin haastava saada rakennettua kokonaisuudesta toimivaa.

52. 18. Antaako esitys riittävät edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoiden syntymiseen?

Vastaajien määrä: 1

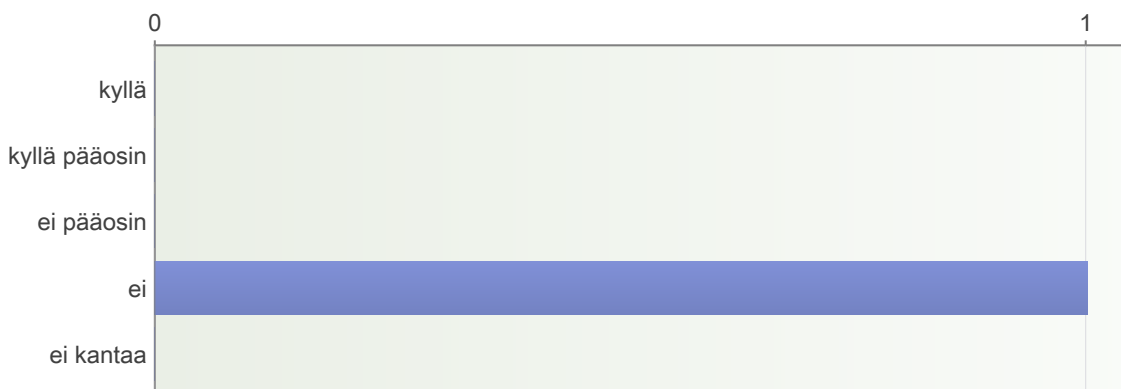
53. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Malli antaa hyvät mahdollisuudet suurten toimijoiden uudenaikaiseen mukaantuloon sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoille. Valitettavasti malli vaikuttaa siltä, ettei näillä markkinoilla pienille ja paikallisille toimijoille ole tilaa.

54. 18b. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoilla?

Vastaajien määrä: 1

55. Jos ei, miten esitystä tulisi muuttaa?

Ei vastauksia.

56. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Pienten toimijoiden on käytännössä hyvin hankala osallistua palveluntarjontaan sekavassa ja monisyisessä markkinatilanteessa.

57. 19. Miten ihmisen lisääntyvä mahdollisuus valita palveluntuottaja ja vaikuttaa siten palveluihinsa vaikuttaa ihmisen hoitoon?

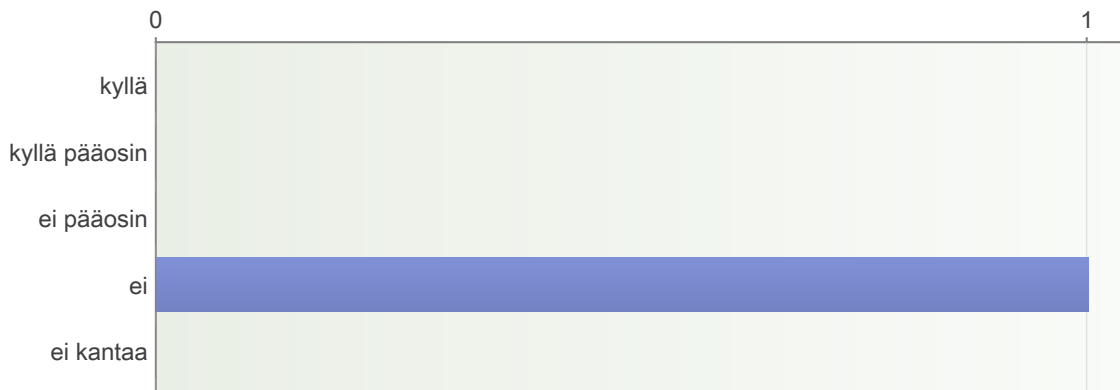
Vastaajien määrä: 1

- Ihmisen omat vaikuttamismahdollisuudet paranevat, mikä on hieno ja tavoiteltava asia. Parhaimmillaan lisääntyvä kilpailu voi parantaa palveluiden laatua. On hyvin mahdollista, että myös palveluiden kysyntä lisääntyy, mikä taas mahdollisesti kasvattaa kokonaiskustannuksia.

Todennäköistä ja toivottavaa on, että ihmisestä tulee oman hoitonsa suhteen vahvemmin subjekti, nykyisen objekti-aseman sijasta.

58. 20. Onko laki tarkoituksenmukainen hammashoidon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

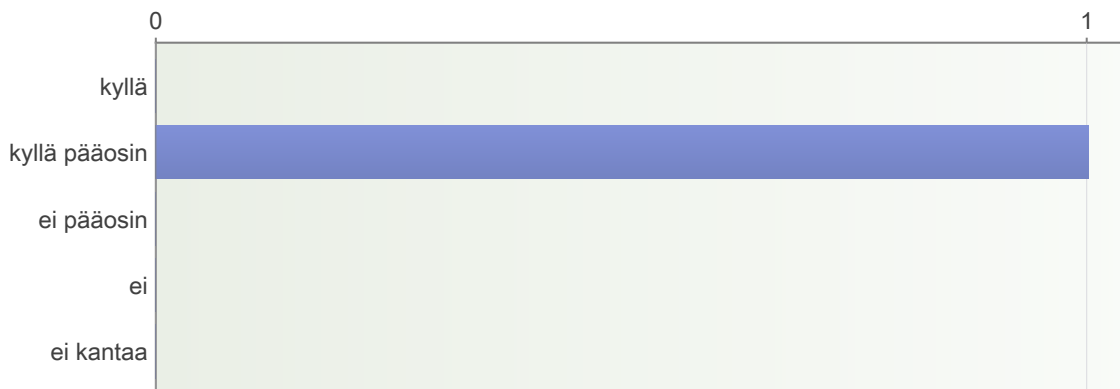
59. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Hammashoitoa ei tulisi näin selkeästi erottaa muusta terveydenhuollosta. Se ei mielestämme ole perusteltua, sillä suun terveys on kiinteässä yhteydessä muun kehon terveyteen.

60. 21. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

61. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Vaikutusarvioinnissa on ansiokkaasti nostettu esille niin valinnanvapauden positiivisia vaikutuksia kuin riskejäkin. On kuitenkin hälyyttävää, että malli on nykymuodossaan lausuntokierroksella, vaikka vaikutusarvioinnissa esille on noussut merkittäviä riskejä sen suhteen, onko mallilla mahdollista saavuttaa sote-uudistukselle asetetut integraatio-, talous- ja yhdenvertaisuustavoitteet.

62. 22. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Marttilan kuntalaisten saamien palveluiden kannalta uudistus vaikuttaa uhkaavalta. Maakunnan alueella palvelutaso tulee todennäköisesti olemaan kohtalainen ja mikäli malli saataisiin toimivaksi, voisivat ihmisten vaikutusmahdollisuudet omiin palvelukokonaisuuksiin parantua. Lähipalveluiden kannalta tilanne on kuitenkin erittäin hankala. Näyttää todennäköiseltä, että lähipalvelut karkaavat kokonaisuudistuksen myötä entistä kauemmas kuntalaisista, mikä ei ole oikein.

63. 23. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Uudistus esitetyssä muodossa riskeeraa sosiaali- ja terveyspalveluiden katkeamattoman saatavuuden, eikä valinnanvapauslainsäädäntöä tulisi toimeenpanna ehdotetussa aikataulussa eikä esitetyllä tavalla ollenkaan.

64. 24. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.